

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК КРИПТОВАЛЮТ ACCOUNTING FOR CRYPTOCURRENCIES

УДК 657

<https://doi.org/10.32843/infrastruct33-50>**Костюченко В.М.**

д.е.н., доцент,
професор кафедри обліку
та оподаткування
Київський національний торговельно-
економічний університет

Малиновська А.М.

студент
Київський національний торговельно-
економічний університет

Мамонова А.В.

студент
Київський національний торговельно-
економічний університет

У статті розглянуто теоретико-методичні засади бухгалтерського обліку криптовалют. Науково-технічний прогрес призвів до зміни світового порядку та тенденцій: замість загальноприйнятих та стандартних речей люди надають перевагу нещодавню створеним прогресивним ідеям. Особливо це стосується криптовалют та процесів, які пов'язані з нею. У світі існує понад тисяча видів криптовалют. Правовий статус криптовалюти у більшості країн та в Україні зокрема не визначений на законодавчому рівні. З одного боку, це сприяє підвищенню популярності криптовалют, а з іншого – ускладнює процес відображення їх в обліку. У країнах світу по-різному підходять до визначення економічної сутності криптовалют. Зокрема, криптовалюти розглядають як електронні гроші, віртуальний товар, власність, віртуальну валюту, засіб платежу. В Україні не визначено економічну сутність криптовалют. В основу статті покладено аналіз підходів до визначення економічної сутності криптовалют. Запропоновано методіку бухгалтерського обліку утримуваної криптовалюти згідно з МСФЗ. **Ключові слова:** криптовалюта, криптоактиви, операції з криптовалютами, законодавче регулювання криптовалют, бухгалтерський облік криптовалют.

В статье рассмотрены теоретико-методические основы бухгалтерского

учета криптовалют. Научно-технический прогресс привел к изменению мирового порядка и тенденций: вместо общепринятых и стандартных вещей люди отдают предпочтение недавно созданным прогрессивным идеям. Особенно это касается криптовалюты и процессов, связанных с ней. В мире существует более тысячи видов криптовалют. Правовой статус криптовалюты в большинстве стран и в Украине в частности не определен на законодательном уровне. С одной стороны, это способствует повышению популярности криптовалют, а с другой – усложняет процесс отражения их в учете. В странах по-разному подходят к определению экономической сущности криптовалют. В частности, криптовалюте рассматривают как электронные деньги, виртуальный товар, собственность, виртуальную валюту, средство платежа. В Украине не определена экономическая сущность криптовалюты. В основу статьи положен анализ подходов к определению экономической сущности криптовалют. Предложена методика бухгалтерского учета удерживаемой криптовалюты согласно МСФО.

Ключевые слова: криптовалюта, криптоактивы, операции с криптовалютами, законодательное регулирование криптовалют, бухгалтерский учет криптовалют.

The theoretical and methodical principles of the cryptocurrency accounting survey are proposed in the article. Scientific and technological progress has led to a change in all types and trends: the replacement of common and standard things people assume more than something truly created by progressive ideas. This is especially true of cryptocurrency and the processes that remain with it. Cryptocurrency is a new economic phenomenon that appeared alongside Blockchain technology, storage and data exchange technology. The cost of cryptocurrency depends on the conjuncture of cryptocurrency market. There are more than a thousand types of cryptocurrencies in the world. The legal status of cryptocurrency in most countries and in Ukraine, in particular, is not defined at the legislative level. On the one hand, it contributes to the increase in the popularity of cryptocurrencies, and on the other hand it complicates the process of displaying them in the accounting. Until the definition of the cryptocurrency economic essence fit differently in countries around the world. In particular, cryptocurrency are treated as electronic money, virtual goods, property, virtual currency, means of payment. In Ukraine, the cryptocurrency economic essence is not defined. In March 2019, the International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) adopted the "Holdings of Cryptocurrencies" document. The Committee considered one of the types of cryptocurrency, namely, the holdings cryptocurrency held by certain characteristics. This document certifies that the cryptocurrency is consistent with the definition of an intangible asset in accordance with IAS 38. The Committee also pointed out that, in the case of subsequent sale in the ordinary course of business, IAS 2 "Inventories" would apply to the cryptocurrency. That is, in the case when the cryptocurrency is held for sale, it is recognized as inventory. The domestic regulatory framework for accounting provides grounds for applying the provisions of the IFRIC Interviews "Holdings of Cryptocurrencies" in Ukraine. The analysis of approaches to the definition of the cryptocurrency economic essence is the basis of the article. The methodology of accounting for holdings cryptocurrency in accordance with IFRS was proposed.

Key words: cryptocurrency, cryptoassets, operations with cryptocurrencies, cryptocurrency legislative regulation, accounting for cryptocurrency.

Постановка проблеми. Початок XXI ст. ознаменувався появою і поширенням Digital-технологій і пов'язаних із ними продуктів – технології зберігання та обміну даними Blockchain. Поряд із технологією Blockchain з'явився новий економічний феномен – криптовалюта, першим різновидом якої став Bitcoin. Із кожним днем у світі все частіше фіксуються операції, які проводяться за допомогою криптовалют. Криптовалюти не мають

забезпечення, тому їхня вартість залежить від кон'юнктури криптовалютного ринку.

Поширення обігу криптовалют у світі відбувається на тлі відсутності нормативно-правового регулювання. Відсутність нормативних актів і регулюючих механізмів операцій із криптовалютою ускладнюють процес відображення їх у бухгалтерському обліку. За цих умов дослідження методичних підходів до відображення в бухгалтерському

обліку криптовалют та операцій, пов'язаних із ними, є актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Вивчення питань запровадження і розвитку криптовалют займаються провідні вчені. Так, Т. Яцик пропонує розглядати криптовалюту як особливий електронний платіжний засіб, курс якого підтримується тільки попитом і пропозицією, тобто розглядає криптовалюту як різновид електронних грошей [1, с. 349–354]. О. Загнітко вважає, що криптовалюта в Україні може визначатися різними шляхами як «актив», «товар» чи «послуга» [2]. А. Кувшинова та К. Безверхий спростували визначення економічної сутності криптовалют як грошових коштів, валюти, валютної цінності, електронних грошей тощо [3, с. 29–38]. Аналіз наукових публікацій свідчить про відсутність єдиного підходу до визначення економічної сутності криптовалют і методичних підходів до відображення їх у бухгалтерському обліку.

Постановка завдання. Метою дослідження є поглиблення теоретичних основ і обґрунтування методичних рекомендацій із бухгалтерського обліку криптовалют в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Передумовою створення криптовалют стали події ХХ ст. Стефан Брендс та Девід Чаум першими запропонували використання електронних грошей та описали їх концепцію. Декількома роками пізніше Адам Бакер увів систему Hashcash, яка стала основою для формування блоків у ланцюжку системи Blockchain. Ще однією передумовою для створення криптовалют є ланцюг хеш-блоків для Hashcash, яку розробив Хел Фінні.

Першою і найпопулярнішою криптовалютою сьогодні є Bitcoin. У кінці жовтня 2008 р. на сайті розробників криптовалют з'явився документ про створення системи Bitcoin, розробниками якої є особа чи група людей під псевдонімом Сатоші Накомото [4]. Засновники повідомили своїх фоловерів про розробку програмістами унікальної грошової криптосистеми. В основу системи Bitcoin було покладено такі принципи, як анонімність, захист від шахраїв та незалежність від контролюючих організацій.

Нині криптовалюти активно поширюються в усіх країнах світу. Наприклад, в Австралії в лютому 2017 р. було відкрито перший у світі Bitcoin-банк, в якому здійснюється обмін криптовалют на грошові кошти.

На законодавчому рівні у цій країні криптовалюти визначаються як власність, а речі, придбані за неї, розглядаються як бартер.

У США визначення економічної сутності криптовалют залежить від штату, міністерства або державної установи. Так, більшість штатів визначає криптовалюти як віртуальну валюту, тоді як у Китаї їх вважають віртуальним товаром,

з яким мають змогу проводити операції тільки фізичні особи.

У деяких країнах Європейського Союзу (Франції, Німеччині, Іспанії), Великій Британії та Японії статус криптовалюти визначено на законодавчому рівні. У цих країнах криптовалюти вважають приватним платіжним засобом, який оподатковується під час придбання.

Україна займає лідируючі позиції серед країн, в яких сконцентровано найбільшу кількість операцій, що проводяться з криптовалютами. У зв'язку з потребою контролю обігу криптовалют у країні на часі постало питання законодавчого регулювання обігу та операцій із криптовалютами.

В останні роки розпочалася робота над проектами законів щодо регулювання обігу криптовалют. Так, у 2017 р. до Верховної Ради України було подано на розгляд два законопроекти про регулювання ринку криптовалют та проект закону про внесення змін до Податкового кодексу України стосовно оподаткування операцій із криптовалютою. Народні депутати І.О. Єфремова, Л.Л. Денісова, І.О. Котвіцька, І.П. Рибак та С.М. Войцеховська об'єдналися в робочу групу для створення проекту закону України «Про обіг криптовалют», в якому запропонували визначити криптовалюту як програмний код, що може виступати засобом міни. Ще одним варіантом легалізації криптовалют в Україні є проект закону «Про стимулювання ринку криптовалют та їх похідних в Україні», який був представлений народним депутатом С.В. Рибалкою. Розробник зазначив, що криптовалюта – децентралізований цифровий вимір вартості та для цілей правового регулювання повинен уважатися фінансовим активом.

Після невдалих спроб легалізації криптовалют робочі групи об'єдналися й оголосили про створення спільного проекту щодо ринку криптовалют в Україні. У 2018 р. у Верховній Раді України було зареєстровано два законопроекти. У проекті закону № 9083 розробники запропонували легалізувати криптовалюту в Україні в два етапи: визначити правовий статус криптовалют та означити зберігачів криптовалют. У законопроекті також було прописано всі визначення. Зокрема, віртуальними активами вважаються криптовалюти та токен-активи. Натомість криптовалюта – це віртуальний актив у формі токена, що функціонує як засіб обміну або збереження вартості. Відповідно до змісту законопроекту, держава буде контролювати лише обмін криптовалют та токенів на фіатні гроші (гривню). Операції з обміну криптовалют на іншу криптовалюту (операції типу «криптовалюта – криптовалюта») відслідковуватися та контролюватися не будуть. Податок на додану вартість до операцій із криптовалютами застосовуватися не буде за винятком операцій із продажу токенів-активів, які забезпечують права на товари, які оподатко-

вуються згідно з чинним законодавством. Податок на прибуток від діяльності з криптовалютами буде встановлений на пільгову ставку в період із 1 січня 2019 р. по 1 січня 2024 р. Оприбуткування прибутку (доходу) від операцій із продажу криптовалют для підприємств буде встановлено на рівні 5%, а після 2024 р. – 18% (якщо до цього часу не будуть внесені зміни щодо діючого податку на прибуток підприємств). Для фізичних осіб ставка податку встановлюється на рівні 5% із прибутку (також слід урахувувати 1,5% військового збору для фізичних осіб) без пільгового періоду [5].

В альтернативному проекті № 9083-1 визначаються терміни: «блокчейн», «віртуальні активи», «криптовалюта», «майнінг», «токен», «операції з віртуальними активами». Обмін віртуальних активів на інші віртуальні активи не оподатковується. Передбачається окремий облік операцій із віртуальними активами для цілей податку на прибуток: ставка 18% (0% до 31.12.2029). Прописаний окремий облік для цілей ПДФО: ставка 18% до прибутку (0% до 31.12.2029). Операції з придбання товарів за криптовалюту прирівнюється до продажу криптовалюти за ціною товарів. ПДВ не є об'єктом розгляду [6].

Разом із тим на законодавчому рівні питання регулювання операцій із криптовалютами в Україні досі не визначені. Такий стан речей ускладнює ведення обліку суб'єктами господарювання, які проводять операції з криптовалютами в Україні. Визначення й обґрунтування методичних підходів до порядку відображення в обліку криптовалют спонукає до вивчення міжнародного досвіду, зокрема документів, розроблених Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

У дослідженні професійних бухгалтерів Канади «Введення до обліку криптовалют» спростовується інформація про те, що віртуальні валюти за своєю економічною сутністю відповідають грошовим коштам, цінним паперам або інвестиційній нерухомості. Проте серед існуючих і визнаних у бухгалтерському обліку активів криптовалюту вони вважають, відповідно до МСБО 38 «Нематеріальні активи», нематеріальним активом, оскільки вони ідентичні за економічною сутністю та оцінкою.

Щодо документів, прийнятих Радою МСБО, слід відзначити, що 5–6 березня 2019 р. Комітет з інтерпретації міжнародної фінансової звітності (IFRIC) прийняв документ Holdings of Cryptocurrencies [7]. Комітет розглянув клас криптоактивів – криптовалют – із такими характеристиками: криптовалюта – це цифрова або віртуальна валюта, яка записана в розподіленій книзі та використовує криптографію для безпеки; криптовалюта не видається юрисдикційним органом або іншою стороною; утримання криптовалюти не призводить до укладення договору між власником та іншою стороною.

Комітет зауважив, що криптовалюта, яка утримується, відповідає визначенню нематеріального активу в МСБО 38 на тих підставах, що він може бути відокремлений від власника і проданий або переданий окремо; він не надає власнику права на отримання фіксованої або визначеної кількості одиниць валюти.

Комітет дійшов висновку, що МСБО 2 «Запаси» застосовується до криптовалют, коли вони утримуються для продажу у звичайному бізнесі. Якщо МСБО 2 не застосовується, суб'єкт господарювання застосовує МСБО 38 до криптовалют, що утримуються.

Посилаючись на положення Інтерпретації Holdings of Cryptocurrencies IFRIC у вітчизняному бухгалтерському обліку, криптовалюту, що утримується її набувачем, варто визнати нематеріальним активом. Відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій, для відображення в обліку операцій із криптовалютою доречно використовувати субрахунок до рахунку 12 «Нематеріальні активи» – 126 «Утримувана криптовалюта», який є активним. Аналітичні рахунки доцільно вводити за джерелами надходження або напрямками використання криптовалюти в результаті господарських операцій («Криптовалюта як результат майнінгу», «Криптовалюта, придбана на біржах» тощо). Аналітичні рахунки доречно відкривати також у розрізі видів криптовалют.

Облік криптовалют доцільно здійснювати за операціями їх набуття та використання, як зображено на рис. 1.

Запропонована автором кореспонденція рахунків під час здійснення операцій із криптовалютами наведена в табл. 1.

Першим етапом отримання криптовалюти є процес mining, який трактують як вирішення складних завдань, процес у результаті отримання правильної відповіді, miner (особа яка здійснює процес mining) отримує у винагороду криптовалюту. Ще одним (найдоступнішим) способом стати власником криптовалюти є придбання її на біржі. Сьогодні в Україні існує близько 10 криптовалютних бірж, із них дві входять до рейтингу світових бірж за критерієм безпеки. Стати власником криптовалюти можна за допомогою мережі Інтернет, а саме отримати криптовалюту як винагороду за, наприклад, перегляд роликів.

Оскільки криптовалюти умовно поділені на Bitcoin та Altcoins, вони різні за способом утворення, виконуваних функцій та сферою використання. Тож у разі здійснення обміну між Bitcoin та Altcoins операцію можна охарактеризувати як обмін неподібними активами.

Суб'єкти господарювання можуть використовувати криптовалюту в розрахунках за отримані

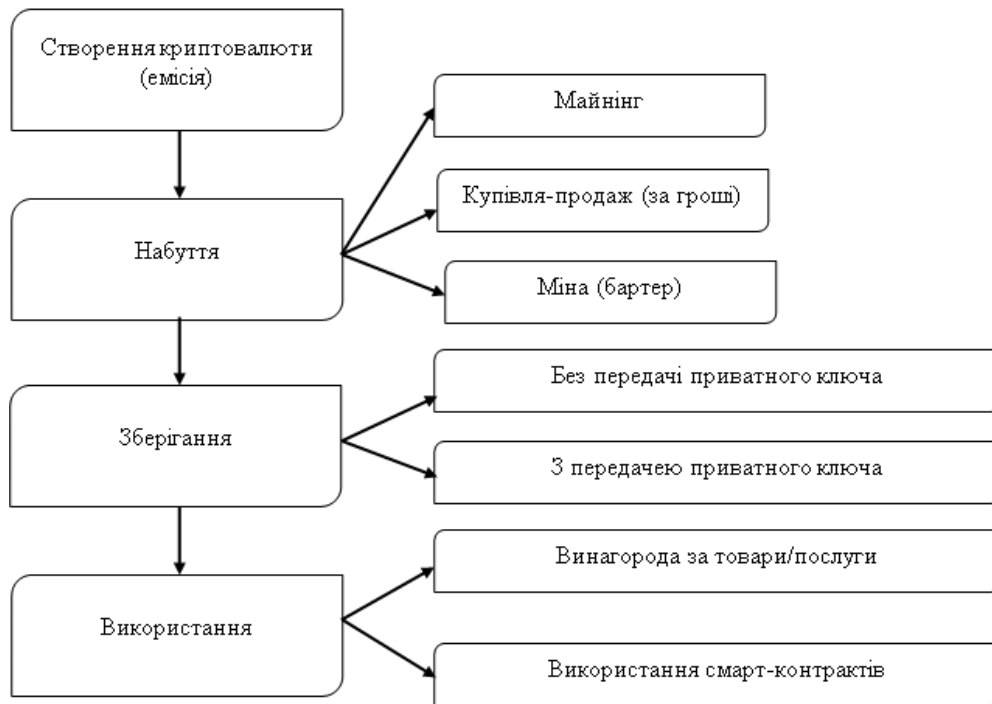

Рис. 1. Визначення переліку етапів, з яких складається діяльність суб'єктів господарювання на ринку криптовалют [8]

Таблиця 1

Бухгалтерський облік операцій із криптовалютами Bitcoin

№ п/п	Зміст операції	Дебет	Кредит
1	2	3	4
1.1	Добування криптовалюти	154 «Придбання (створення) нематеріальних активів»	685 «Розрахунки з іншими кредиторами» 117 «Інші необоротні матеріальні активи» 66 «Розрахунки за виплатами працівникам» 65 «Розрахунки за страхування»
1.2	Оприбуткування криптовалюти	126 «Утримувана криптовалюта»	154 «Придбання (створення) нематеріальних активів»
2	Втрата криптовалюти, заробленої шляхом майнінгу (хакерська атака, злом серверу і т. д.)	97 «Інші витрати»	126 «Утримувана криптовалюта»
3	Придбання криптовалюти на біржі	154 «Придбання (створення) нематеріальних активів» 126 «Утримувана криптовалюта»	68 «Розрахунки за іншими операціями» 154 «Придбання (створення) нематеріальних активів»
4	Оплата придбаної криптовалюти	68 «Розрахунки за іншими операціями»	30 «Готівка» 31 «Рахунки у банках»
5	Отримання криптовалюти як винагороди за перегляд ролику в Інтернеті	154 «Придбання (створення) нематеріальних активів» 126 «Утримувана криптовалюта»	685 «Розрахунки з іншими кредиторами» 154 «Придбання (створення) нематеріальних активів»
6.1	<i>Обмін неподібними активами:</i>		
	Оприбуткування криптовалюти за ціною переданої криптовалюти	377 «Розрахунки з іншими дебіторами» 97 «Інші витрати діяльності» 154 «Придбання (створення) нематеріальних активів» 685 «Розрахунки з іншими кредиторами»	74 «Інші доходи» 126 «Утримувана криптовалюта» 685 «Розрахунки з іншими кредиторами» 31 «Рахунки в банках» 30 «Готівка» 377 «Розрахунки з іншими дебіторами»
		126 «Утримувана криптовалюта»	154 «Придбання (створення) нематеріальних активів»

1	2	3	4
6.2	<i>Обмін подібними активами:</i>		
	Оприбуткування криптовалюти	154 «Придбання (створення) нематеріальних активів» 377 «Розрахунки з іншими дебіторами» 97 «Інші витрати діяльності» 685 «Розрахунки з іншими кредиторами» 126 «Утримувана криптовалюта»	685 «Розрахунки з іншими кредиторами» 126 «Утримувана криптовалюта» 126 «Утримувана криптовалюта» 377 «Розрахунки з іншими дебіторами» 154 «Придбання (створення) нематеріальних активів»
7.1	Відображено отримані товари (роботи, послуги) за криптовалюти	28 «Товари»	685 «Розрахунки з іншими кредиторами»
7.2	Погашення заборгованості криптовалютою	685 «Розрахунки з іншими кредиторами»	126 «Утримувана криптовалюта»
8	Криптовалюта, що утримується для перепродажу	286 «Необоротні активи та групи вибуття, утримувані для продажу»	126 «Утримувана криптовалюта»

Джерело: розроблено авторами

товари, роботи, послуги, а також утримувати для подальшого продажу.

Висновки з проведеного дослідження. У світі відсутній єдиний підхід до визначення економічної сутності криптовалюти. Криптовалюту інтерпретують як електронні гроші, власність, віртуальний товар, віртуальну валюту, приватний платіжний засіб.

В Україні на законодавчому рівні не визначено правовий статус криптовалют. Незважаючи на спроби українських депутатів вирішити питання легалізації криптовалюти, це питання залишається відкритим, хоча криптовалюти активно поширюються в Україні.

Відсутність нормативно-правових актів у сфері обігу криптовалют в Україні ускладнює їх бухгалтерський облік і контроль. Серед науковців відсутня єдність щодо тлумачення сутності криптовалюти і, відповідно, методичних підходів до відображення в бухгалтерському обліку операцій із криптовалютами. Разом із тим у березні поточного року Комітет з Інтерпретації міжнародної фінансової звітності (IFRIC) прийняв документ Holdings of Cryptocurrencies, в якому визнав утримані криптовалюти як нематеріальні активи. Криптовалюти, утримувані для продажу, визнаються як запаси.

Зважаючи на нормативні вимоги до ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності в Україні, які не суперечать МСФЗ, утримувані криптовалюти за своєю економічною сутністю відповідають визначенню «нематеріальні активи». Для обліку господарських операцій із криптовалютами доречно відкрити субрахунок 126 «Утримувана криптовалюта» до рахунку 12 «Нематеріальні активи». Аналітичні рахунки доцільно вводити за напрямками надходження та використання криптовалюти в резуль-

таті господарських операцій, а також за видами криптовалют.

Актуальними для подальшого дослідження залишаються питання оцінення криптовалют, критерії їх ідентифікації, розкриття інформації про операції з криптовалютами у фінансовій звітності.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Яцик Т.В. Методика фінансового обліку криптовалют як особливого виду електронних грошей. *Молодий вчений*. 2017. № 2. С. 349–354.
2. Загнітко О. Біткоїн: налаштувати не можна забороняти. *Kyiv School of Economics*. URL : http://www.kse.org.ua/en/about/kse-news/?news_id=2096 (дата звернення: 22.07.2019).
3. Кувшинова А. Криптовалюта: гроші чи мильна бульбашка? *Бухгалтерський облік і аудит*. 2018. № 1. С. 29–38.
4. Bitcoin та Blockchain: що це таке і як працює в Україні та світі. *Громадське телебачення*. URL : <https://hromadske.ua/posts/shcho-take-bitcoin> (дата звернення: 10.07.2019).
5. В Україні пропонують легалізувати криптовалюту вже за три роки. Що про це відомо. *Media-ДК*. URL : <https://nv.ua/ukr/ukraine/events/v-ukrajini-proponu-jutlehalizuvatikriptoaljuti-vzhe-za-tri-roki-shcho-pro-tse-vidomo-2503033.html> (дата звернення: 15.07.2019).
6. Дерев'яно запропонував звільнити галузь криптовалют від оподаткування на 10 років. *Рух нових сил*. URL : <http://info.rns.org.ua/posts/derevyanko-zaproponuvav-zvlniti-galuz-kriptoaljut/> (дата звернення: 15.07.2019).
7. The March 2019 IFRS Interpretations Committee Update. *IFRS*. URL : <https://www.ifrs.org/news-and-events/2019/03/march-2019-ifric-update-published/> (дата звернення: 21.07.2019).
8. Самоходський І., Шелест О. Зелена книга регулювання ринку криптовалют. Київ, 2018. URL : <https://regulation.gov.ua/book/91-zelena-kniga-reguluvanna-rinku-kriptoalut> (дата звернення: 15.07.2019).

REFERENCES:

1. Yatsyk T. V. (2017) Metodyka finansovoho obliku kryptovaliuty yak osoblyvoho vydu elektronnykh hroshei [Methods of financial accounting of cryptocurrency as special type of electronic money]. *Young Scientist* (electronic journal), vol. 2, pp. 349–354. (in Ukrainian)
2. Zahnitko O. (2017) Bitcoin: nalashtuvaty ne mozha zaboroniaty [Bitcoin: cannot be customized]. Kyiv School of Economics. Available at: <http://www.kse.org.ua/en/about/kse-news/?newsid=2096>. (accessed 22 July 2019)
3. Kuvshynova A., Bezverkhyi K. (2018) Kryptovaliuta: hroshe chy mylna bulbashka? [Cryptocurrency: money or soap-bubble?]. *Accounting and auditing*, vol. 1, pp. 28–38. (in Ukrainian)
4. Bitcoin ta Blockchain: shcho tse take i yak pratsiuie v Ukraini ta sviti [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://hromadske.ua/posts/shcho-take-bitcoin> (accessed 10 July 2019)
5. Radio NV (2018) V Ukraini proponuiut lehalizuvaty kryptovaliuty vzhe za try roky. Shcho pro tse vidomo [In Ukraine, they are offering to legalize cryptology in three years. What is known about this]. Available at: <https://nv.ua/ukr/ukraine/events/v-ukrajini-proponujutlehalizuvatikriptoaljudi-vzhe-za-tri-roki-shcho-pro-tse-vidomo-2503033.html> (accessed 15 July 2019)
6. 24 channel (2018) Derevianko zaproponuvav zvilnyty haluz kryptovaliut vid opodatkuvannia na 10 rokov [Derevyanko proposed to liberate the branch of cryptology from taxation for 10 years]. Available at: <http://info.rns.org.ua/posts/derevyanko-zaproponuvav-zvlniti-galuz-kriptoaljudi/> (accessed 15 July 2019)
7. The March 2019 IFRS Interpretations Committee Update [Electronic resource] // IFRS. – Available at: <https://www.ifrs.org/news-and-events/2019/03/march-2019-ifric-update-published/> (accessed 21 July 2019)
8. Samokhodskiy I., Shelest O. (2018) Zelena knyha rehuliuivannia rynku kryptovaliut [Green paper “market regulation cryptocurrency”]. Available at: <https://regulation.gov.ua/book/91-zelena-kniga-regulivanna-rynku-kriptoaljudi/> (accessed 15 July 2019)

Kostyuchenko Valentyna

Doctor of Economic Sciences, Associate Professor,
Professor of Accounting and Taxation Department
Kiev University of Trade and Economics

Malinovskaya Alyona

Student
Kiev University of Trade and Economics

Mamonova Anastasiia

Student
Kiev University of Trade and Economics

ACCOUNTING FOR CRYPTOCURRENCIES

The purpose of the article. Scientific and technological progress has led to changes in world order and trends. Every day, in the world more and more often are recorded operations that are carried out with the holding's cryptocurrency. Cryptocurrency is a new economic phenomenon that appeared alongside Blockchain technology, storage and data exchange technology. The cost of cryptocurrency depends on the conjuncture of cryptocurrency market.

The spread of cryptocurrencies circulation in the world is taking place against the backdrop of lack of normative-legal regulation. The absence of normative acts and regulatory mechanisms for operations with cryptocurrency is complicated by the process of its reflection in accounting. Under these conditions, the issue of studying methodological approaches to the display of cryptocurrency accounting are relevant. This study aims to deepen the theoretical foundations and substantiate the methodological recommendations for accounting cryptocurrencies in Ukraine.

Methodology. The research is based on the method of materialistic dialectics, which determines the specifics of cryptocurrencies accounting. The study of the place of cryptocurrencies in the structure of assets was conducted on the basis of the method of system analysis and synthesis, analogy and comparison, a unified similarity and discrepancy.

Results. Bitcoin today is the first and most popular cryptocurrency. The Bitcoin System Documentation appeared on the developer's site of the cryptocurrency at the end of October 2008. The founders reported the development of a unique cash cryptosystem. Such principles were the basis of the Bitcoin system: anonymity, fraud protection and independence from controlling organizations. At present, cryptocurrencies are actively distributed throughout the world.

In Australia, in February 2017, the world's first Bitcoin Bank was opened, in which cryptocurrency exchange is exchanged for cash. Cryptocurrencies in this country at the legislative level are defined as property, and things bought for it are considered as barter.

In the United States, the definition of the cryptocurrency economic nature depends on the state, ministry or state institution. So, most states define cryptocurrency as a virtual currency, while in China cryptocurrency is considered as a virtual product that can only be transacted by physical persons.

The status of cryptocurrency is determined at the legislative level in some countries of the European Union (France, Germany, Spain), Great Britain and Japan. In these countries, cryptocurrencies consider as a private payment instrument that is taxed on acquisition.

Ukraine occupies a leading position among the countries in which the largest number of operations with cryptocurrencies is concentrated. However, the issue of regulation of transactions with cryptocurrency at the legislative level in Ukraine has not yet been determined.

This state of affairs complicates the accounting by business entities conducting operations with cryptocurrency in Ukraine. Definition and substantiation of methodical approaches to the order of displaying in the account of cryptocurrencies leads to the study of international experience, in particular documents developed by the Board on International Accounting Standards.

In March 2019, the IFRIC adopted the "Holdings of Cryptocurrencies" document. In the Interpretation, the class of cryptoassets – cryptocurrency – is considered for the following characteristics: cryptocurrency is a digital or virtual currency written in a distributed book and uses cryptography for security purposes; cryptocurrency is not issued by a jurisdictional body or other party; the holdings of cryptocurrency do not lead to the conclusion of an agreement between the owner and the other party.

According to the Interpretation, holdings of cryptocurrencies are consistent with the definition of an intangible asset in IAS 38 on the grounds that it may be separated from the owner and sold or transferred separately and does not entitle the holder to a fixed or determinable number of currency units.

Referring to the International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) "Holdings of Cryptocurrencies" in domestic accounting, the cryptocurrency held by its acquirer should be recognized as an intangible asset. In accordance with the account plan for the accounting of assets, capital, liabilities and business operations of enterprises and organizations for displaying in the accounting of transactions with cryptocurrency, it is appropriate to use a sub-account to account 12 "Intangible assets" – 126 "Holdings of Cryptocurrency". It is expedient to carry out accounting of cryptocurrencies in the course of their acquisition and use operations.

It is expedient to introduce analytical accounts according to sources of receipt or directions of use of cryptocurrency as a result of economic operations, as well as in the types of cryptocurrencies.

Practical implications. The main provisions of the proposed methodology of accounting for holdings of cryptocurrencies will enable accountants of business entities to evaluate the cryptocurrency, display its in the system of accounting accounts, and transfer to the balance sheet in the form of intangible assets. In the case of further sales, cryptocurrency should be considered in inventories.

Value/originality. The theoretical foundations are in-depth and methodical approaches to display in the system of national accounting accounts kept crypto-currency are proposed. The proposed methodological approaches are based on Interpretations of the "Holdings of Cryptocurrencies" by the International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC).